

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๑๒/๒๕๖๔

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๗/๒๕๖๔

วันที่ ๑๗ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง { พรรคคนงานไทย โดยนายธีระ เจียบุญหยุก ผู้ร้อง
เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ถูกร้อง

เรื่อง พรรคคนงานไทย โดยนายธีระ เจียบุญหยุก (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า พรรคคนงานไทย โดยนายธีระ เจียบุญหยุก (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่าการเลือกตั้งที่ผ่านมากomiteกรรมการการเลือกตั้งจัดการเลือกตั้งสองวันทำให้พรรคการเมืองไม่สามารถส่งผู้แทนไปตรวจสอบหน่วยเลือกตั้งได้ทั้ง ๓๕๐ เขตเลือกตั้ง ตัดสิทธิพรรคการเมืองที่ไม่ทำไพรมารีโหวต (Primary Vote) ทำให้พรรคการเมืองไม่มีสิทธิส่งผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตนั้น การประกาศรับรองผลสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อล่าช้าถึง ๒ ปี ไม่มีการประชุมชี้แจงรับรองชื่อผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวนผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และวิธีการคิดคำนวณคะแนนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ซึ่งผู้ร้องมีความเห็นว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งต้องจัดทำบัตรเลือกตั้งให้ทุกพรรคการเมืองใช้หมายเลขเดียวกันทุกเขตเลือกตั้ง ต้องกำหนดค่าสมัครรับเลือกตั้งและค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบเหมาจ่าย ต้องกำหนดให้มีคำสั่งยุบพรรคการเมืองทุกพรรคที่ไม่สามารถส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เกินกว่า ๓๐๐ คน พร้อมทั้งห้ามสมาชิกพรรคการเมืองนั้นสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่นมีกำหนด ๕ ปี และต้องจัดทำรายงานข้อมูลสถิติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภายใน ๑ ปี

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่องเนื่องจากการที่ผู้ร้องขอให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาและวินิจฉัยให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแก้ไขระเบียบหรือประกาศที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มิใช่การร้องเรียนว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญที่ผู้ตรวจการแผ่นดินจะเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓ (๑)

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

(๑) ขอให้ประธานรัฐสภาสั่งการให้เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ผู้ถูกร้อง) จัดการประชุมหัวหน้าพรรคการเมืองและผู้เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบข้อมูลสถิติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ และระหว่างการตรวจสอบข้อมูล ห้ามมิให้รัฐบาลประกาศยุบสภาจนกว่าจะตรวจสอบและส่งแก้ไขเสร็จสิ้นก่อนวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

(๒) ขอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดทำบัตรเลือกตั้งให้ทุกพรรคใช้หมายเลขเดียวกันทุกเขตเลือกตั้ง กำหนดค่าสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบเหมาจ่ายคนละไม่เกินหนึ่งแสนบาท และกำหนดค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนละไม่เกินหนึ่งล้านบาท

(๓) ขอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งให้ควบรวมทุกพรรคการเมืองที่ไม่สามารถส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เกินกว่า ๓๐๐ คน และจะต้องตัดสิทธิการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่นเป็นเวลา ๕ ปี

(๔) ขอให้ผู้ถูกร้องรายงานข้อมูลสถิติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภายใน ๑ ปี หลังวันเลือกตั้ง ในกรณีที่ส่งรายงานไม่ทันในเวลาที่กำหนด ขอให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งเลิกจ้างผู้ถูกร้องภายใน ๓๐ วัน

- ๓ -

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๑ บัญญัติว่า “ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๓๐ ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครองได้เมื่อเห็นว่ามีกรณี ดังต่อไปนี้ (๑) บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ และให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ...” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดินหรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง”

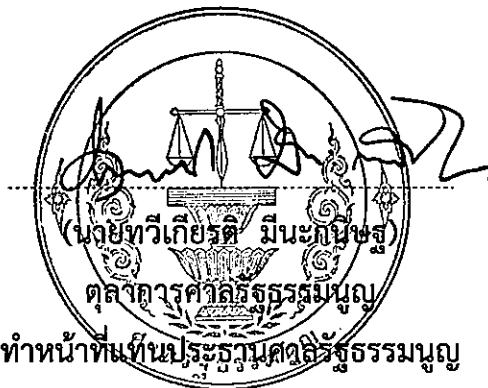
พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ดำเนินการจัดการเลือกตั้งด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความคิดเห็นของผู้ร้อง แต่ควรดำเนินการกระบวนการเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามความคิดเห็นของผู้ร้อง ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า ผู้ที่จะยื่นคำร้องต้องเป็นผู้ที่ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรง แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓ (๑) ที่เป็นกรณีการขอตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของบทบัญญัติ

- ๔ -

แห่งกฎหมายซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๑ (๑) และผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่องก็ตาม แต่เป็นการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๑ (๑) มิใช่การยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ประกอบกับข้อความตามคำร้องเป็นเพียงการแสดงความคิดเห็นของผู้ร้องที่ไม่เห็นด้วยกับการดำเนินการจัดการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้งมิใช่กรณีขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าการกระทำใดของคณะกรรมการการเลือกตั้งขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ กรณีจึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

ทำหน้าที่แทนประธานศาลรัฐธรรมนูญ

(คำสั่งที่ ๑๒/๒๕๖๔)

[Handwritten signature]

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

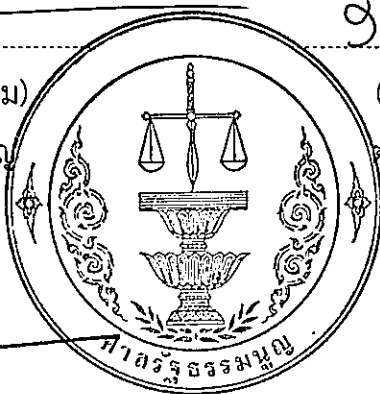
(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

(นายณภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ